

Pétanque regler

MATERIALE

Kendetegn for godkendte kugler

Pétanque spilles med kugler, der skal være godkendt af F.I.P.J.P. Kuglerne skal opfylde følgende:

1. Kuglerne skal være af metal.
2. Kuglernes diameter skal være mellem 7,05 cm (min.) og 8,0 cm (max.).
3. Kuglens vægt skal være mellem 0,650 kg (min.) og 0,800 kg (max.) og fabrikat, mærke og vægtangivelse skal være indgraveret og altid læsbart.
4. Kugler må hverken være fyldt med sand eller forsynet med nogen form for bly-indlæg eller på anden måde være ændret efter fremstillingen. Det er især forbudt at efterbehandle dem for at ændre hårdheden. Dog må spillerens navn eller initialer gerne være indgraveret. Dette gælder ligeledes for godkendte logoer o.lign., der har med fremstillingen at gøre.

Sanktioner for ikke-godkendte kugler. Enhver spiller, der overtræder stk. d i den foregående bestemmelse, udelukkes øjeblikkeligt fra spillet. Det samme gælder medspillere.

1. Forfalskede kugler: Spilleren risikerer at få sin licens inddraget i en periode bestemt af forbundet plus eventuelt anden straf, som forbundet kan idømme spilleren. Samme straf kan også idømmes medspillere.
2. Ændrede/præparerede kugler: Spilleren risikerer licensinddragning i en periode bestemt af forbundet og forbud mod at deltage i danske mesterskaber, herunder kvalifikationskampe, samt internationale turneringer. Hvis der er spillet med lånte kugler, udelukkes ejeren i en periode bestemt af forbundets disciplinærkommission.
Hvis en kugle hverken er forfalsket eller ændret, men ikke opfylder kravene i punkterne a), b) og c), skal spilleren udskifte den eller udskifte hele sættet.

Påtale angående punkterne a), b) og c) fra spillere fra begge hold skal ske før kampens start. Det er i spillernes interesse at sikre sig, at egne og modstanders kugler opfylder de angivne krav.

Klager over pkt. d) i §2 1. afsnit kan indgives under hele kampen, men kan kun behandles mellem 2 omgange. Hvis en spiller (hold) fra og med 3. omgang klager over en modstanders kugle(r), og klagen viser sig grundløs, tillægges der modstanderholdet 3 point.

Hvis en kugle bliver åbnet, er den protesterende ansvarlig. Hvis kuglen er lovlig, må sættet erstattes til nyværdi. Men i intet tilfælde kan han dømmes til at betale yderligere erstatning.

Dommeren eller turneringsledelsen kan når som helst kontrollere en eller flere spilleres kugler.

- Godkendte målkugler. Målkugler skal være af træ eller af et syntetisk materiale, der bærer fabrikantens mærke og har gennemgået en godkendelsesprocedure af F.I.P.J.P. Diameteren skal være mellem 25 mm og 35 mm.

Farvede målkugler er uanset farven tilladte

Banen

Pétanquesporten spilles på alle slags underlag. Imidlertid kan turneringsarrangøren eller dommeren henvise

spillerne til afmærkede baner. I så fald skal banen under nationale mesterskaber eller internationale turneringer være mindst 4 meter bred og 15 meter lang. Ved andre konkurrencer kan forbundene tillade deres underafdelinger at dispensere fra disse mål, dog uden at banerne bliver mindre end 3 x 12 meter. Hvis spilleområdet er omgivet af indhegning el. lign., skal denne ligge mindst 0,30 meter fra dødlinjen. Dødlinjen skal omgive spillebanerne i en maksimal afstand af 4 meter. Disse bestemmelser gælder naturligvis også finalebanerne.

Kampene spilles til 13 point med mulighed for at pulje- og kvalifikationskampe spilles til 11 point.

SPILLEREGLER

Igangsættelse af spillet, regler for kastecirklen

Spillerne skal møde frem ved den af turneringslederen anviste bane og trække lod om, hvem der skal kaste målkuglen og om eventuelt at vælge bane. Den, som kaster målkuglen, er ikke tvunget til at kaste sin kugle som den første.

Når to hold har fået anvist en bane, må de ikke uden dommerens tilladelse flytte kampen til en anden bane. En spiller fra det hold, der har vundet målkuglen, vælger udgangspunkt og tegner en cirkel, så der i den er plads til enhver deltagers fødder (mindst 0,35 og højst 0,50 meter i diameter) og med cirkelkanten mindst 1 meter fra forhindringer eller forbudt område. Ved kampe i frit område mindst 2 meter fra andre cirkler, der er i brug. Det hold, der skal kaste målkuglen, skal forinden slette alle cirkler, der befinder sig i nærheden af den, der skal bruges. Det indre af cirklen kan ryddes i løbet af omgangen, men skal genetableres senest, når den næste runde begynder. Cirklen betragtes ikke som forbudt område.

Ved kastet skal fødderne være helt inden for cirklen. Spilleren skal røre jorden med begge ben og må ikke gå uden for cirklen eller slippe jorden, før kuglen er landet på banen (se §24).

Ingen anden legemsdel må røre jorden uden for cirklen. Det er tilladt bevægelseshæmmede kun at have een fod inden for cirklen. Spillere i kørestol skal placere kørestolen, så at cirklen er midt mellem hjulene og fodstøtten på højde med cirkelns kant.

Reglement for udkast af målkuglen

For at en udkastet målkugle er gyldig, skal følgende opfyldes:

1) Afstanden mellem målkuglen og cirkelns nærmeste kant skal være:
mindst 4 meter og højst 8 meter for puslinge
mindst 5 meter og højst 9 meter for ynglinge
mindst 6 meter og højst 10 meter for juniorer og seniorer.

2) Cirklen skal være mindst 1 meter fra forhindring og forbudt område.

3) Målkuglen skal være mindst 1 meter fra forhindring og forbudt område.

4) Målkuglen skal være synlig for spillere, som står helt oprejst, og hvis fødder rører cirkelns inderside. Ved evt. uenighed om målkuglens synlighed, gælder dommerens afgørelse uden diskussion.

Næste udkast sker fra en cirkel tegnet omkring det punkt, hvor målkuglen befandt sig ved slutningen af den foregående omgang. Undtagen i følgende tilfælde:

- cirklen er mindre end 1 meter fra forhindringer eller forbudt område.

- udkast af målkuglen kan ikke ske inden for den i reglerne fastsatte afstand.

I det første tilfælde tegner spilleren en cirkel 1 meter fra forhindring eller forbudt område.

I det andet tilfælde kan spilleren rykke tilbage, bort fra det sted, hvor målkuglen befandt sig, indtil den maksimale kasteafstand er opnået og ikke længere. Denne mulighed må kun benyttes, hvis det ikke er muligt i nogen retning at kaste målkuglen ud til maksimal afstand.

Hvis målkuglen ikke lander efter reglerne i 3 på hinanden følgende udkast fra samme hold, overlades den til modspillerne, som også får 3 forsøg, og som ligeledes kan tegne cirklen og flytte cirklen tilbage efter de ovenfor beskrevne regler.

Herefter kan cirklen ikke flyttes, selv om dette holds udkast ikke lykkes i 3 forsøg. I alle tilfælde beholder det hold, som først havde 3 mislykkede forsøg, retten til at kaste første kugle.

Udkastets gyldighed

Hvis målkuglen ved udkastet stoppes af en dommer, en spiller, en tilskuer, et dyr eller genstand i bevægelse, er udkastet ugyldigt og skal tages om, uden at kastet regnes med i de 3, som spilleren eller holdet har ret til. Selv om den første kugle efter udkast af målkuglen er spillet, har modstanderen stadig ret til at betvivle dens korrekte placering. Hvis placeringen viser sig at være ukorrekt, skal udkastet af målkuglen tages om, og den første kugle tages om. Hvis derimod modstanderen også har spillet en kugle, er målkuglen gyldig, og der kan ikke protesteres mod dens placering.

For at udkastet af målkuglen skal kunne tages om, skal begge hold anerkende dette, eller dommeren dømme udkastet som ugyldigt. Er det tilfældet, kan man ikke vælge at bruge det oprindelige udkast. Såfremt et hold ikke følger dette, mister holdet retten til udkast af målkuglen.

Annullering af målkuglen

Målkuglen er tabt i følgende 6 tilfælde:

- 1) Når den efter udkastet ikke befinder sig inden for de grænser, der er beskrevet i §7.
- 2) Når den under spillet flyttes til forbudt område, også selvom den kommer tilbage til tilladt område. Når målkuglen ligger på grænsen til forbudt område, er den spilbar. Den er kun tabt, når den helt har passeret grænsen til forbudt område eller dødlinjen. Vandpytter, hvor målkuglen flyder frit, betragtes som forbudt område.
- 3) Når den flyttede målkugle ikke er synlig fra cirklen efter reglerne i §7, selv om den ligger i tilladt område. Er målkuglen skjult af en kugle, regnes den ikke for tabt. Dommeren kan fjerne en kugle for at forvise sig om, hvorvidt målkuglen er synlig eller ej.
- 4) Når den i spillets løb flyttes til en position mere end 20 meter (for juniorer og seniorer) eller 15 meter (for puslinge og ynglinge) eller mindre end 3 meter fra cirklen.
- 5) Når den i spillets løb flyttes og ikke kan findes. Eftersøgning af målkuglen må ikke overstige 5 min.
- 6) Når et forbudt område befinder sig imellem målkuglen og kastecirklen.

Fjernelse af forhindringer - Straffe

Man må ikke ændre/jævne/flytte sten eller lign. på/fra banen. Det er dog tilladt for den spiller, der skal kaste målkuglen, at få en fornemmelse af et nedslagssted, ved højst 3 gange at banke med sin kugle på banen.

Det hold der skal kaste, må dog jævne et evt. hul, som den sidst spillede kugle har forårsaget.

Hvis ovenstående regler ikke respekteres, kan spillerne idømmes følgende straffe:

- 1) Advarsel.
- 2) Annullering af den spillede kugle eller den kugle, der skal spilles.
- 3) Udelukkelse af den skyldige spiller for en omgang.
- 4) Udelukkelse af den skyldige spiller for resten af kampen.
- 5) Diskvalifikation af holdet.
- 6) Diskvalifikation af begge hold i tilfælde af indbyrdes aftale.

Hvis målkuglen skjules eller flyttes

Hvis målkuglen i løbet af en omgang pludselig skjules af løv eller et stykke papir, skal dette fjernes.

Skulle den liggende målkugle flytte sig, på grund af blæst eller banens hældning eller lignende, skal den lægges tilbage på sin oprindelige plads, under forudsætning af, at den var markeret. Det gælder også, hvis målkuglen ved et uheld flyttes af dommer, spiller, tilskuer, kugle eller målkugle fra et andet spil, et dyr eller en genstand i bevægelse. Hvis målkuglen flyttes under indvirkning af en kugle, der indgår i spillet, er den gyldig. For at undgå diskussion, bør spillerne markere målkuglens placering. Protest angående ikke markeret kugle eller målkugle kan ikke behandles.

Hvis målkuglen flyttes til en anden bane

Hvis målkuglen i løbet af spillet flyttes til en anden bane, er den spilbar, jævnfør dog §9.

Spillere, som spiller efter denne målkugle, skal om nødvendigt vente med at afslutte omgangen, til de andre spillere har afsluttet deres påbegyndte omgang. Spillere, der berøres af denne paragraf, må udvise tålmodighed og sportsånd. I den følgende omgang fortsætter spillerne spillet på den anviste bane.

Hvis målkuglen er ugyldig

Hvis målkuglen i løbet af spillet er tabt, er der 3 muligheder:

- 1) Begge hold har kugler tilbage. Omgangen spilles om.
- 2) Kun det ene hold har kugler tilbage. Dette hold tildes ligeså mange point, som det har kugler tilbage.
- 3) Ingen af holdene har kugler tilbage. Omgangen spilles om.

Hvis målkuglen stoppes

1) Hvis en ramt målkugle stoppes af tilskuere eller en dommer, gælder dens stopposition.

2) Hvis en ramt målkugle stoppes af en spiller, kan hans modstandere vælge at:

- a) Lade målkuglen ligge på sin plads.
- b) Lægge målkuglen tilbage på sin oprindelige plads.
- c) Lægge målkuglen i forlængelse af en linie fra den oprindelige til den nuværende plads, men på tilladt område, dog højst i en afstand af 20 meter (15 meter for ynglinge og puslinge) og sådan, at den er synlig. Punkterne b) og c) kan kun komme i anvendelse, hvis målkuglens placering har været markeret.

I modsat fald skal målkuglen blive på sin nuværende plads.

Hvis en ramt målkugle af denne grund kommer ind i forbudt område, inden den stoppes, er den ugyldig, og §13 finder herefter anvendelse.

Udkast af målkuglen, hvis denne har været ude af banen

Hvis målkuglen i løbet af spillet er flyttet uden for banen, skal den i den følgende omgang kastes fra det sted, den oprindeligt lå, under forudsætning af at (jfr. §7):

- a) udkastcirklen kan tegnes 1 meter fra forhindring eller grænse fra forbudt område.
- b) udkast af målkugle kan ske inden for de gyldige afstande.

Kast af den første kugle og de følgende

Den første kugle i en omgang kastes af en spiller fra det holdvis, der har vundet lodtrækningen eller har vundet den forudgående omgang. Spilleren må hverken bruge en genstand eller tegne en streg for at markere nedslagsstedet. Kuglerne kastes én ad gangen. Ingen kugle kan spilles to gange, dog med undtagelse af kugler, der ufrivilligt er blevet standset eller afbøjet på vejen mellem kastecirklen og målet af en kugle eller en målkugle fra en anden kamp, af et dyr eller en genstand i bevægelse (bold o.a.), samt i det i §8 stk. 2 forudsete tilfælde. Når den sidste kugle spilles, må spilleren ikke have en ekstra kugle i den anden hånd. Det er forbudt at gøre målkugle eller kugler våde.

Hvis den først spillede kugle ender i forbudt område, er det modstandernes tur til at kaste en kugle, og der fortsættes skiftevis indtil der er en kugle på tilladt område. Hvis en korrekt kugle rammes af et skud eller indlæg, så der efterfølgende ikke befinder sig kugler på tilladt område, følges §29 angående kugler som ligger i samme afstand fra målkuglen.

Spillers og tilskueres holdning under spillet

I den foreskrevne tid, en spiller behøver for at kaste sin kugle, skal både tilskuere og spillere forholde sig helt stille.

Modstanderen må ikke gå, gestikulere eller gøre andet til gene for spilleren. Kun medspillere må færdes mellem målkuglen og kastecirklen. Modstanderne skal befinde sig ude til siden, mindst 2 meter fra spilleren eller målkuglen, dog ikke ud for stykket mellem cirklen og målkuglen. Brud på disse regler medfører advarsel og kan føre til diskvalifikation fra turneringen, hvis den overhøres.

Kast af kugler og kugler, der er gået ud af banen

Man kan ikke i forsøgs øjemed kaste sin kugle i spillet. Spillere, der ikke overholder denne forskrift, kan rammes af de i §10 nævnte sanktioner. Kugler, der i løbet af omgangen går ud af en afmærket bane, er gyldige (med undtagelse af kugler, der er ugyldige ifølge §19).

Ugyldige kugler

En kugle er tabt, hvis den kommer ud i forbudt område. Der gælder samme regel for kugler, som for målkugle, med hensyn til, hvornår de er døde i forhold til grænser til forbudt område - se §9 stk. 2. Hvis kuglen kommer tilbage på tilladt område, enten på grund af terrænets hældning, eller fordi den støder imod faste eller bevægelige forhindringer, skal kuglen straks tages ud. Alt, hvad den har flyttet efter sin vandring i forbudt område, skal lægges tilbage på plads. En tabt kugle skal straks fjernes fra banen. Sker det ikke, anses den for godkendt, så snart modstanderens næste kugle er spillet.

Hvis en kugle standses

En spillet kugle, som stoppes af en dommer eller tilskuer, skal forblive i sin stopplacering.

En spillet kugle, som stoppes af en medspiller, er tabt.

En indlagt kugle, som stoppes af modstanderen, kan efter spillerens ønske enten spilles om eller blive liggende.

Hvis en afskudt kugle eller en ramt kugle stoppes af en spiller, kan modstanderen til den skyldige

a) Lade den ligge i stoppositionen.

b) Lægge den i forlængelse af en linie fra den ramte kugles oprindelige plads til kuglens stopposition, dog kun inden for tilladt område og kun under forudsætning af, at den liggende kugles tidligere placering var markeret.

Spillere, som forsætligt stopper en kugle, diskvalificeres omgående for den igangværende kamp. Ligeså hans hold.

Tidsforbrug til kast

Så snart målkuglen er kastet, må hver spiller bruge højst et minut til sit kast. Denne tid løber fra målkuglen eller en spillet kugle ligger helt stille, eller fra en nødvendig måling er afsluttet.

Disse bestemmelser gælder også for udkastet af en målkugle efter hver omgang.

Spillere, der ikke overholder tidsfristen, straffes efter bestemmelserne i §10.

Hvis en kugle flyttes

Hvis en liggende kugle flytter sig på grund af blæst, banens hældning eller andet, skal den lægges tilbage på sin oprindelige plads. Dette gælder også, hvis en kugle ved et uheld flyttes af en spiller, en dommer, en tilskuer, et dyr eller en genstand i bevægelse.

For at undgå enhver uenighed bør spillerne markere kuglerne. Protest angående umarkerede kugler godtages ikke, og dommeren kan kun dømme ud fra kuglernes eller målkuglens faktiske placering i området. Hvis en kugle derimod flyttes af en i kampen spillet kugle, er dens placering gældende.

Hvis en spiller kaster en anden kugle end sin egen

En spiller, som kaster en anden kugle end sin egen, får en advarsel. Den spillede kugle gælder dog, men skal straks byttes ud, i givet fald efter at der er foretaget måling. Hvis dette gentager sig under en kamp, dømmes den fejlagtigt spillede kugle ugyldig, og alt, hvad kuglen har flyttet, lægges tilbage på sin oprindelige plads.

Inden en kugle spilles, skal den rengøres for jord eller eventuelt andet smuds. Den, som forsømmer dette, straffes i henhold til §10.

Det er forbudt at samle spillede kugler op, før omgangen er afsluttet.

Ureglementeret udkast af kugler

Enhver kugle, der ikke er kastet efter reglerne, er ugyldig, og alt, hvad den har flyttet, skal lægges tilbage på plads, hvis det har været markeret.

Det samme gælder en kugle, som er kastet fra en anden ring end den, målkuglen blev kastet fra.

Modstanderen har imidlertid ret til at påberåbe sig fordels regel og erklære kuglen for gyldig. I så fald er kuglen godkendt, og alt den har flyttet, skal forblive i sin nye placering.

Kortvarig fjernelse af kugler

Ved måling kan man, efter nøjagtig markering, kortvarigt flytte de kugler eller forhindringer, som ligger mellem målkuglen og den målkugle, der skal måles.

Efter målingen skal de fjernede kugler og forhindringer lægges tilbage. Hvis forhindringerne ikke kan flyttes, bør målingen ske med passer.

Opgørelse af point

Målingen påhviler den, som sidst har kastet en kugle eller en medspiller. Modstanderne har dog altid ret til at måle efter. Uanset rangordenen af den kugle, der skal måles, og tidspunktet i omgangen, kan en dommer spørges. Hans afgørelse kan ikke appelleres.

Målinger skal ske med egnede måleinstrumenter, og begge hold skal være i besiddelse af sådanne. Det er især forbudt at måle med fødderne. Spillere, der ikke overholder denne bestemmelse, kan rammes af de i §10 nævnte sanktioner, hvis de efter en advarsel fra dommeren fremturer i denne praksis.

Hvis kugler fjernes før optælling af point

Når en spilleomgang er afsluttet, er enhver fjernet kugle ugyldig, med mindre den forinden er markeret. Protest angående dette kan ikke godkendes.

Hvis en kugle eller målkugle flyttes

Hvis en spiller flytter målkuglen eller en af de kugler, der skal måles, mister hans hold et eller flere point afhængigt af situationen.

Hvis dommeren, ved måling, rører eller flytter målkuglen eller en kugle, og hvis pointene efter gentaget måling stadig tilfalder det hold, som oprindeligt skønnedes som vinder, dømmes han så retfærdigt, han kan. Det samme gælder, hvis pointene efter gentaget måling ikke tilfalder det hold, som oprindeligt dømmes som vinder.

Hvis kugler ligger lige langt fra målkuglen

Når de to kugler, en fra hvert hold, der er nærmest målkuglen, ligger i samme afstand fra eller rører den, er omgangen uafgjort, hvis alle kugler er spillet. Målkuglen tilfalder det hold, som vandt den foregående

omgang.

- Hvis kun det ene hold har kugler tilbage spilles disse, og holdet får lige så mange point, som de har antal af kugler nærmere målkuglen end modstandernes nærmeste.
- Hvis begge hold har kugler tilbage, skal det hold, der kastede sidst, spille igen, og derefter modstanderholdet og så videre skiftevis, indtil et af holdene tager point. Når kun det ene hold har kugler tilbage, gælder det foregående afsnit.
- Hvis der, efter at omgangen er slut, ikke ligger kugler tilbage på banen, er omgangen uafgjort.

Fremmedlegemer på kugle eller målkugle

Ethvert fremmedlegeme, der har sat sig fast på målkuglen eller en kugle, skal fjernes før måling.

Reglerne er et udsnit fra Dansk Petanque Forbunds hjemmeside <http://www.petanque.dk/>.